

UZASADNIENIE

Decyzją z dnia 19 maja 2017 roku Zakład Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł. stwierdził, że B. K. (1), jako osoba prowadząca pozarolniczą działalność gospodarczą podlega obowiązkowo ubezpieczeniom: emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu od dnia 1 stycznia 2010 do 26 czerwca 2012 roku.

W uzasadnieniu wskazano, że wnioskodawczyni posiadała wpis do centralnej ewidencji działalności gospodarczej od 9 kwietnia 2011 roku, następnie zgłosiła zwieszenie wykonywania działalności od 27 czerwca 2012 roku, po czym zgłosiła zaprzestanie wykonywania działalności gospodarczej od 7 kwietnia 2014 roku. Ponieważ posiada zaległości w opłacaniu składek, wydano zaskarżoną decyzję.

(decyzja k. 144 akt ZUS)

B. K. (1) złożyła odwołanie podnosząc, że pomimo zarejestrowania działalności gospodarczej, faktycznie jej nie prowadziła.

(odwołanie k. 2-6)

W odpowiedzi na odwołanie organ rentowy wnosił o jego oddalenie, przytaczając argumentację jak w uzasadnieniu skarżonej decyzji.

(odpowiedź na odwołanie k. 7)

Sąd Okręgowy ustalił następujący stan faktyczny

B. K. (1) rozpoczęła prowadzenie działalności gospodarczej od dnia 9 kwietnia 2009 roku. Jako przedmiot działalności wpisała sprzedaż detaliczną prowadzoną przez domy sprzedaży wysyłkowej lub internet. Swoją działalność oparła na współpracy z firmą (...). Współpraca ta nie trwała jednak długo, bowiem z końcem 2009 roku zakończyła się. Z początkiem 2010 roku wnioskodawczyni nakierowała działalność gospodarczą na pomoc w formułowaniu wniosków o dotacje unijne. Chodziła na szkolenia, organizowane przez Urząd Marszałkowski, które odbywały się kilka razy w roku. W 2011 roku wnioskodawczyni uzyskała przychód ze szkoleń dotyczących numerologii.

Dokumenty k 18 – 45, przesłuchanie wnioskodawczyni k 100 w zw z k 69

Decyzją z dnia 15 grudnia 2011 roku ZUS określił zadłużenie wnioskodawczyni za miesiąc sierpień 2011 roku z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 547,99 zł i zdrowotne w kwocie 243,39 złotych.

Decyzją z dnia 4 stycznia 2012 roku określono zadłużenie za wrzesień 2011 roku z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 547,99 zł i zdrowotne w kwocie 243,39 złotych.

Decyzją z dnia 18 stycznia 2012 roku określono zadłużenie za okres od stycznia do kwietnia 2011 roku z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 502,20 zł i zdrowotne w kwocie 1083,56 złotych.

Decyzją z dnia 24 stycznia 2012 roku określono zadłużenie za październik 2011 roku z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 563,99 zł i zdrowotne w kwocie 250,39 złotych.

Decyzją z dnia 14 czerwca 2012 roku określono zadłużenie od lutego do marca 2012 roku z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 1274,10 zł i zdrowotne w kwocie 518,10 złotych.

Decyzją z dnia 4 lipca 2012 roku określono zadłużenie za kwiecień 2012 roku z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 637,05 zł i zdrowotne w kwocie 254,5 złotych.

Decyzją z dnia 5 listopada 2012 roku określono zadłużenie za maj 2012 roku z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne w kwocie 623,05 zł i zdrowotne w kwocie 254,55 złotych.

Wnioskodawczyni odebrała wszystkie te decyzje. Decyzje są prawomocne.

okoliczności bezsporne, a nadto dokumenty k 104-117

Wnioskodawczyni występowała do Zakładu Ubezpieczeń Społecznych o umorzenie należności z tytułu składek. Organ rentowy wydawał kolejne decyzje o odmowie umorzenia należności i utrzymaniu w mocy dotychczasowych decyzji. Wnioskodawczyni odwoływała się do Wojewódzkiego Sądu Administracyjnego, ale jej skargi były oddalane.

dokumenty w aktach ZUS

Wnioskodawczyni złożyła odwołanie od kolejnych decyzji ZUS, określających zadłużenie z tytułu składek za poszczególne okresy. Jej odwołania dotyczyły wstrzymania wykonania tych decyzji oraz umorzenia postępowania egzekucyjnego.

Postanowieniem z dnia 11 października 2012 roku Sąd Okręgowy w Łodzi, w sprawie VIII U 3007/12 przekazał powyższe wnioski B. K. do ZUS. W uzasadnieniu Sąd ten wskazał, że wnioskodawczyni nie kwestionowała prowadzenia przez siebie działalności gospodarczej w postaci jednoosobowej firmy, jak też nie kwestionowała wysokości zadłużenia z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne i zdrowotne, zaś chodziło jej o wstrzymanie wykonalności decyzji.

Dowód : postanowienie i uzasadnienie w sprawie VIII U 3007/12 k 20-28 pliku akt ZUS

Wyrokiem z dnia 17 kwietnia 2013 roku Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji ZUS z dnia 5 listopada 2012 roku, określającą wysokość zadłużenia z tytułu składek za miesiąc maj 2012 roku. W uzasadnieniu Sąd wskazał, że wnioskodawczyni prowadziła działalność gospodarczą od 2009 roku oraz, że w poszczególnych miesiącach 2011 oraz 2012 roku odnotowała przychody. Sąd wskazał miesiąc po miesiącu wysokość tych przychodów. Ponadto Sąd ten ustalił, że wnioskodawczyni wykazywała w każdym miesiącu koszty prowadzonej działalności gospodarczej, w tym również reklamy w gazecie. Nadto regularnie opłacała koszty domeny internetowej.

Sąd Apelacyjny oddalił apelację wnioskodawczyni i wyrok stał się prawomocny.

dowód: akta sprawy VIII U 4594/12 k 61, 64-77, k 92, 99-109

Wyrokiem z dnia 25 lutego 2014 roku Sąd Okręgowy w Łodzi oddalił odwołanie wnioskodawczyni od decyzji ZUS z dnia 17 września 2013 roku, odmawiającej wszczęcia postępowania w sprawie wstrzymania wykonania decyzji określającej wysokość zadłużenia z tytułu składek.

Sąd Apelacyjny oddalił apelację B. K. i wyrok stał się prawomocny.

dowód: akta sprawy VIII U 6061/13

Wnioskodawczyni, w okresie od listopada 2011 roku do stycznia 2012 roku przystąpiła do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, bowiem miała problemy zdrowotne.

okoliczność bezsporna

Na dzień zamknięcia rozprawy wnioskodawczyni zapłaciła wszystkie zaległe należności z tytułu składek na ubezpieczenia społeczne.

okoliczność bezsporna

Sąd Okręgowy ocenił i zważył, co następuje

Odwołanie jest bezzasadne.

Sąd odmówił wiary twierdzeniom wnioskodawczyni co do tego, że nie prowadziła działalności gospodarczej w spornym okresie.

Przeczą temu dotychczas zgromadzone dowody oraz twierdzenia samej wnioskodawczyni sprzed kilku lat, kiedy to nie negowała prowadzenia działalności, a jedynie domagała się umorzenia należności z tytułu składek.

Wskazują na to dotychczasowe sprawy sądowe, w których wykazane były przychody wnioskodawczyni za poszczególne miesiące. Ponadto, wnioskodawczyni sama przyznała, że od listopada 2011 roku do stycznia 2012 roku zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego. Oznacza to, że prowadziła działalność gospodarczą. Również obecne twierdzenia wnioskodawczyni co do uczestnictwa w szkoleniach w 2011 roku potwierdzają faktyczne wykonywanie tej działalności gospodarczej. To, że wnioskodawczyni nie uzyskała dochodu nie oznacza, że nie prowadziła działalności.

Zgodnie z art. 6 ust. 1 pkt. 5 i art. 12 ust. 1 ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych z dnia 13 października 1998 r. (tekst jednolity Dz. U. z 2009 r., Nr 205, poz. 1585, ze zm.) osoby fizyczne, prowadzące pozarolniczą działalność na obszarze Rzeczypospolitej Polskiej podlegają obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu.

Z mocy art. 11 ust. 2 ubezpieczeniu chorobowemu osoby prowadzące pozarolniczą działalność podlegają dobrowolnie na swój wniosek.

Okres podlegania obowiązkowym ubezpieczeniom określa przepis art. 13 pkt. 4, zgodnie z którym osoby prowadzące pozarolniczą działalność obowiązkowo ubezpieczeniom emerytalnemu, rentowym i wypadkowemu podlegają w okresie od dnia rozpoczęcia wykonywania działalności do dnia zaprzestania wykonywania tej działalności, z wyłączeniem okresu, na który wykonywanie działalności zostało zawieszona na podstawie przepisów o swobodzie działalności gospodarczej.

W rozpoznawanej sprawie sporny okres obejmuje miesiące od stycznia 2010 roku do 26 czerwca 2012 roku, bowiem od dnia 27 czerwca 2012 roku wnioskodawczyni zawiesiła działalność.

Odnosząc się do powyższej kwestii wskazać w pierwszej kolejności należy na definicję działalności gospodarczej, zawartą w art. 2 ustawy z dnia 2 lipca 2004 r. o swobodzie działalności gospodarczej. Działalnością gospodarczą w rozumieniu tej ustawy jest zarobkowa działalność wytwórcza, budowlana, handlowa, usługowa oraz poszukiwanie, rozpoznawanie i wydobywanie kopalin ze złóż, a także działalność zawodowa, wykonywana w sposób zorganizowany i ciągły. W orzecznictwie przyjmuje się, że cechami działalności gospodarczej są: 1) zawodowy (a więc stały) charakter, 2) związana z nią powtarzalność podejmowanych działań, 3) podporządkowanie zasadzie racjonalnego gospodarowania i 4) uczestnictwo w obrocie gospodarczym /por. uchwałę składu siedmiu sędziów Sądu Najwyższego z 6 grudnia 1991 r., sygn. III CZP 117/91, opubl. OSNCP 1992 nr 5, poz. 65/. Przesłanka wykonywania działalności gospodarczej w sposób ciągły nie jest rozumiana jako konieczność jej wykonywania bez przerwy, lecz jako zamiar powtarzalności określonych czynności w odróżnieniu od ich przypadkowości, sporadyczności lub okazjonalności. Przyjmuje się zatem, że działalność gospodarcza z założenia jest działalnością wykonywaną w sposób zorganizowany i nastawioną na nieokreślony z góry okres, a ponadto związana jest z nią konieczność ponoszenia przez przedsiębiorcę ryzyka gospodarczego.

W orzecznictwie Sądu Najwyższego ugruntowany jest przy tym pogląd, że istnienie wpisu do ewidencji nie przesądza o faktycznym prowadzeniu działalności gospodarczej, jednakże prowadzi do domniemania prawnego, według którego osoba wpisana do ewidencji, która nie zgłosiła zawiadomienia o zaprzestaniu prowadzenia działalności gospodarczej, jest traktowana jako prowadząca taką działalność. Domniemanie to może być obalone w drodze przeprowadzenia przeciwdowodu, który obciąża stronę twierdzącą o faktach przeciwnych twierdzeniom, wynikającym z domniemania.

Do sfery ustaleń faktycznych należy, czy działalność gospodarcza rzeczywiście jest wykonywana, czy też zaprzestano jej prowadzenia lub w ogóle nie podjęto, co powoduje wyłączenie z obowiązku ubezpieczenia.

W ocenie Sądu Okręgowego, w świetle poczynionych ustaleń faktycznych organ rentowy zasadnie uznał, że wnioskodawczyni wykonywała działalność gospodarczą.

Jak już była o tym mowa powyżej, wnioskodawczyni zarejestrowała działalność gospodarczą w 2009 roku i ją prowadziła. Początkowo wnioskodawczyni współpracowała z firmą (...), jednak współpraca ta nie przyniosła oczekiwanych przez wnioskodawczynię rezultatów. Jak sama zeznała, z początkiem 2010 roku nakierowała się na działalność związana z pisaniem wniosków o dotacje unijne. W tym celu zapisała się na różne szkolenia i kursy, co potwierdziła złożonymi do akt dokumentami.

Okoliczność, że nie udało jej się nawiązać z nikim współpracy, komu wnioskodawczyni mogłaby napisać wniosek o dotacje nie oznacza, że B. K. nie prowadziła działalności gospodarczej.

Samo uczestnictwo w kursach i szkoleniach stanowi przejaw prowadzenia działalności. Ponadto, jak wynika z załączonych akt spraw sądowych, wnioskodawczyni reklamowała się w gazecie oraz opłacała domenę internetową. Te zachowania również potwierdzają prowadzenie działalności gospodarczej.

Co więcej, w listopadzie 2011 roku wnioskodawczyni zgłosiła się do dobrowolnego ubezpieczenia chorobowego, a zatem czuła się wówczas uprawniona – jako osoba prowadząca działalność gospodarczą do objęcia jej takim ubezpieczeniem.

ZUS wydawał kolejne decyzje, określające wysokość zadłużenia B. K. z tytułu składek, zaś ona sama nie negocjowała ani tego, że działalność prowadziła, ani wysokości zadłużenia. Wnosiła jedynie o umorzenie należności.

Podsumowując, w ocenie Sądu wnioskodawczyni nie była i nie jest konsekwentna w swoim stanowisku.

Mając na uwadze powyższe Sąd oddalił odwołanie.

O kosztach postępowania Sąd Okręgowy rozstrzygnął w punkcie 2 sentencji, zgodnie z zasadą wyrażoną w art. 102 k.p.c. Zgodnie z tym przepisem, w sprawach szczególnie uzasadnionych Sąd może zasądzić od strony przegranej tylko część kosztów, albo nie obciążać jej kosztami w ogóle.

W ocenie Sądu Okręgowego powyższe oznacza, iż sądy mają swobodę przy rozstrzygnięciu o zwrocie kosztów procesu, gdy stosowania zasady wyrażonej w art. 98 k.p.c. (odpowiedzialności za wynik procesu) nie można pogodzić z zasadą słusności. Jego zastosowanie przez sąd musi być więc oceniane w całokształcie okoliczności, które uzasadniałyby odstępstwo od podstawowych zasad decydujących o rozstrzygnięciu w przedmiocie kosztów procesu. Do kręgu tych okoliczności należą zarówno fakty związane z samym przebiegiem procesu (lojalność i racjonalność strony w zakresie podejmowanych czynności procesowych), jak i fakty leżące na zewnątrz procesu, zwłaszcza dotyczące stanu majątkowego (sytuacji życiowej). Okoliczności te powinny być oceniane przede wszystkim z uwzględnieniem zasad współżycia społecznego (zob. post. SN z 14.1.1974 r., II CZ 223/73, niepubl.).

Z tego powodu Sąd Okręgowy zasądził od wnioskodawczyni na rzecz Zakładu Ubezpieczeń Społecznych I Oddział w Ł., działającego w toku postępowania przez pełnomocnika w osobie radcy prawnego kwotę 180 zł tytułem zwrotu kosztów zastępstwa procesowego, nie obciążając wnioskodawczyni tymi kosztami w pozostałej części.

Na kwotę tę złożyło się wyłącznie wynagrodzenie pełnomocnika organu rentowego, ustalone w oparciu o § 2 ust. 4 rozporządzenia Ministra Sprawiedliwości z dnia 22 października 2015 r. w sprawie opłat za czynności radców prawnych (Dz. U. z 2015 r., poz. 1804 ze zm.).

Wskazać należy, że w dacie wniesienia przedmiotowej sprawy do Sądu, spraw o podleganie ubezpieczeniom społecznym nie można było zaliczyć do kategorii spraw o świadczenia z ubezpieczenia społecznego w rozumieniu

§ 9 ust. 2 powołanego rozporządzenia i dlatego w tych przypadkach zachodzą podstawy, aby koszty zastępstwa procesowego były wyliczane według wartości przedmiotu sporu. Wysokość kosztów zastępstwa procesowego należało wyliczyć na podstawie wartości zaległych składek za okres, za który ustalono podstawę wymiaru składek (por. uchwała Składu Siedmiu Sędziów Sądu Najwyższego - Izba Pracy, (...) Spraw Publicznych - zasada prawna z dnia 20 lipca 2016 r. III UZP 2/16, Legalis nr 1472916).

W rozpoznawanej sprawie istotną okolicznością jest to, że wnioskodawczyni zapłaciła wszystkie zaległe składki, co w toku postępowania podnosił pełnomocnik ZUS.

Należy mieć na uwadze okoliczność, że sprawa jest z zakresu ubezpieczeń społecznych i ustawodawca w licznych przepisach zagwarantował stronie odwołującej szerokie prawo do Sądu, wyrażające się min. w tym, że nie ma opłat sądowych.

Zdaniem sądu obciążenie strony przegrywającej spór z organem rentowym w całości kosztami zastępstwa procesowego podważa zasadę zaufania obywatela do państwa. Strona nie może ponosić nieproporcjonalnie wysokich kosztów zastępstwa procesowego na rzecz organu państwa i to w sytuacji, gdy obowiązek poniesienia tych kosztów wynika z uchwały Sądu Najwyższego, a nie z przepisu prawa. Ponadto, w niniejszej sprawie organ rentowy uzyskał zaspokojenie w postaci składek na ubezpieczenie społeczne za sporny okres.

Szanując więc orzeczenie Sądu Najwyższego, Sąd, w oparciu o art. 102 kpc nie obciążył wnioskodawczyni tymi kosztami ponad zasądzoną kwotę.

ZARZĄDZENIE

odpis wyroku wraz z uzasadnieniem i pouczeniem doręczyć wnioskodawczyni.